

SZILÁGY-SOMLYÓ

TÁRSADALMI HETILAP.

Megjelenik minden csütörtökön.

Előfizetési díjak:
egész évre 4 frt, fél évre 2 frt; községi jegyzőknél és tanítóknál egész évre 3 frt.
Magán hirdetések díja:
Háromszor hasábozott garmond sorért 5 kr; bélyegdíj minden beiktatásért 30 kr.
Hivatalos hirdetések díja:
Egyszeri közlésért tekintet nélkül a szöveg nagyságára, bélyegdíjjal, nyugtá-bélyeggel és támlappal együtt 3 frt.
Myiltér soronként 30 kr.
többszöri hirdetésnél kedvezmények nyújthatnak.

A lap szellemi részét illető levelek a szerkesztőséghez, pénz küldemények és hirdetések a kiadónálhoz oimezendők.

Kéziratok nem adatnak vissza.

Bérmentetlen levelek csak ismert kéztől fogadtatnak el.

P á r b a j .

Sz.-Somlyó, 1894. február 22.

Uti figura docet.

Szinte elmondhatjuk, hogy a melyik pillanatban Morzsányi Károly orsz. gyűl. képviselő Wekerle Sándor kormányelnöknel bemutatta a fő- és székváros kaszinóinak küldötteit, mint egy társadalmi kórság orvosait és hallgatta Wekerle a felkent szónok ihlet ajkáról a párbajnak, mint a középkori istenítéletek buta maradványának kirelhetetlen elítélését: Bötvös, Kaas, Ivánka, Vadnay, Fenyő, Chlair, Rohonczy segédei kardokat köszörültek, illetőleg a legegésebb lovagi nyilatkozatokat gyártották, tán egy-két becsületbírósg is ült, a párbajtermeket szellőztették, a párbajorvosok „meteszeiket” készítették.

A türelmes olvasóközönséggel pedig egész nyilatkozattengert emésztettek el. Kitűnő kontraszt volt, mondhatjuk!

Egyfelől a párbaj haszontalansága ellen menydörgő szónok; a ki nem kíván Wekerletől kevesebbet, minthogy hasson oda törvényhozásilag, hogy a barbárság ne legyen az uri sportnak egyik kiegészítő neme.

Másfelől a törvényhozót látni, a mint a lovagi nyilatkozatok, — melyek mig a körösi szentelt vizet leszednék róla, — belekergetik az affairók egész szertelenségébe, melyet esetenként kardnak kell megoldani.

Kitűnő korkép csakugyan. Ugyan kérem ne legyünk hypokriták. Ha egyszer hiányzik belőlünk az erkölcsi bátorságnak az az ereje, mely szembe

tud szállni a társadalomnak dőre előítéleteivel: akkor ne flanszoljunk és ne háborgassuk senkinek életét.

Valóban az égháboruk ismert tümenényeinek kell lejátszódnia szemünk előtt. Még évekig kell tartania érzelmeink tusájának; évekig kell a józanésznek küzdeni a dőreség ellen. Az érzelmek minden foka kell, hogy bevonassék a küzdelembe: a megdöbbenés és iszonyatnak az áldozatok fölött; a szánalomnak az áldozat hozzátartozója iránt, a haragnak, a párbaj előidézője ellen, a nevetségnek, a párbaj nem ritkán nyilatkozó komikuma fölött. Hát csak iszonyodjunk e barbár szokás véres halottainak láttára: mig álszemérmünk és a társadalom buta előítélete nagyobb, mint igazságszeretünk: addig a krakelereké léssen a megsüvegeztetés kiváltsága és sokszor fűbe fog harapni a társadalmikényszer alatt álló emberiség.

Sokan azt mondják, elég sok áldozatot követelt már a buta előítélet, hogy mennyi anyai és özvegyi könny-csepp omlott azért, hogy elmondható legyen, miként „az X. és Y. között felmerült „ügy” a lovagiasság szabályai szerint elintéztetett.” Sokan azt mondják, hogy ez az állapot immár tarthatatlanná vált. Annál dőre félszegség ritt ki a buta szokásból, annyi iszonyatos és mégis nevetséges oldalát mutatta meg: hogy tűnedeznie kell a társadalomból az álszégnyennek és előítéletnek.

De mit tehetünk róla, ha még se „tűnedezik.”

Teljesen osztozunk abban, hogy a párbajmániát csak a társadalom szüntetheti meg. Az államtól, törvényhozástól remediumot várni nem szabad. Hisz

épp a miatt fog a félszeg szokás még igen sok áldozatot követelni, mert erősségeit a társadalom és részben a nevelés félszégseiben találja. Angliában megbirta tenni a társadalom, hogy himpellerek hepciáskodása ki van zárva, de hogy mi hogy jutunk ennyire, az nagy kérdés. Sokan radikális kurát ajánlanak; sokan egyenesen kitiltandónak vélik a társas körből azt, ki becsülete megraparálását párbaj után kísérti meg.

De hiszen ez a kura nem célravezető. Ezzel a másik szélsőségbe esnek a társadalom. Hozzá e rendelkezés káros is, mert az ilyen kitiltás nemhogy gyalázatára válnék a kitiltottak; ellenkezőleg dicsőségnek fogják tartani.

És ezzel az inzultusok új korszaka kezdődnek.

Hogy úgy mondjuk: a kitiltottak erkölcsi tökéletességben fitogtatnák magukat, a miből a heccek galád sorozata indulna.

A gyógyítás módja nem ez! Hanem ha az erkölcsi egyesületek alapszabályaikba fölveszik, hogy akár a kihívás visszautasításával, akár a párbaj mellőzésével, a tag kényszerítő kizárása fenn nem forog.

Most még ott vagyunk, hogy vizet prédikálunk és bort iszunk. A terézvárosi kaszinó elnöke a miniszternél jár fenn deputációval a párbaj ellen, az Abbázia kávéház nagy adomázója pedig segédeivel tárgyal.

Nem, nem! Még nem nyílt meg a társadalom új aerája.

Vármegyei élet.

Vármegyénk közigazgatási bizottsága f. hó 12-ikén tartotta havi rendes ülését báró Wesselényi Miklós főispán elnöke mellett.

Jelen voltak: Szikszai Lajos, kir. tanácsos, alispán, Török István, főjegyző, Moni Gyula, főügyész, Dombi Károly, árvasz. elnök, dr. Berger János, főorvos, Zeitler Károly, p. ü. tanácsos, pénzügyigazgató, Gazda Ferencz, kir. főügyész, Kerekes József, tanfelügyelő, Klein Adolf, mérnök, épít. hivatali főnök, Bíró Ferencz, Kiss Lajos, Sántha Dezső, Somogyi Kálmán, Lőrinczy György, Éltető Elek és Dull László. Igazoltnak távol volt Fodor Elek, közigazd. előadó. Igazolatlanul: br. Wesselényi Béla, br. Kemény Árpád és Benkő Gyula.

Az alispán jelentéséből főlemlitjük a következőket.

Közbiztonsági viszonyaink januárban kielégítőek voltak; kihágások tekintélyes számban fordultak elő s főleg cselédek által követettek el, a kik az év elején szokásos beszegődéseknek nem tettek pontosan eleget.

Az alispán a vármegye zilahi kórházához gondnokká egyidőre, ideiglenes jelleggel, Kovács László vármegyei díjnokot nevezte ki.

Az állategészség elég kedvező volt, a perecseni juhállományra elrendelt zárlat feloldatott s a himlőjárvány végleg megszűnt. Pár szörványos lépfene-eseten kívül más ragályos betegség nem lépett föl. Kémeren egy veszett kutya irtatott ki, mely három kis gyermeket megmart, ezek a védőtási intézetbe felküldettek. Az idei fősorozás előmunkálatai csaknem teljesen befejeztettek s a sorozási terv a honvédelmi miniszter által már jóvá is hagyatott.

Az utkaparók teljes számban kinevezettek, a törvényhatósági utak közöttük újabbban beosztattak, úgy, hogy most már egy-egy utkaparóra 6 kmtr. utszakasz kezelése esik.

A vármegyei összes pénzalapok, vala-

A „Szilágy-Somlyó” Tárcája.

Csók-próba.*)

Szép ajkad oly parányi,
Mig rátapad szemem.
Egy csók se férne rá tán,
Azon töprenkedem.

De ahogy nézem, nézem,
Ajkam vágytól eped,
És úgy szeretnék tenni
Egy kis próbát veled.

Oh, engedd lányka s meglásd:
Ezermester vagyok,
Ajkadra, bár parányi,
Ezer csókot adok!

Luby Sándor.

A sz.-somlyói ev. ref. egyház leltárából.

Nagy László esperes elhaltával üresedésbe jövén a szilágy-somlyói ev. ref. papi hivatal, nagyon is elérkezettnek látta.

*) Mutatvány szerzőnek „Álmok az üdvörlé” című, saját alatt levő kötetéből.
Szerk.

ták a hivek az időt arra, hogy az egyháznak vagyoni állapota szigorúan számba vétessék, részint azért, hogy a majdan megválasztandó új páp az egyház anyagi dolgait teljesen rendezett állapotban találja, — részint pedig, hogy a közelebbi időben előfordult kételyek teljes eloszlásával maga a papi fizetés összege is határozottan megállapítható, s esetleg a szükséghez képest szabályozható legyen.

Nem célok e kis közleményben a szilágy somlyói ref. egyház vagyoni viszonyait tüzetesebben ismertetni, de mivel e lap olvasói közül e dolgok a magok specialis voltuknál fogva még is igen sokat érdekelhetnek, a közelebről fölvett leltárból kivett adatokból egyet-mást méltónak láttam följegyezni.

Csodálkozással kell regisztrálni az elődök tulságos pátriarkális egyszerűségét, hogy ne mondjam gondatlanságát az egyház vagyónának kezelése s felügyelete körül. Hogy az egyházak vagyoni ilyen felügyelet mellett végleg el nem zültek, bizony semmi másnak nem köszönhető, mint annak, hogy azok, kiknek kezelésére és hivatalos gondozására e javak bizva valának, önmagukban, saját lelkiismeretükben s vallásos buzgóságukban tudták az ellenőrző felügyelést s ha talán valamilyes vagyon, a minek létezését egyik-másik emlegeti, a mostani leltározáskor meg nem találhattak, — távolról sem föltételezhető, hogy azok elvesztettek volna, hanem azok, vagy az idők folyamán elenyésztek, vagy pedig a pénzalapokat tekintve, az egyháznak más pénzalapjaiba, vagy más vagyonába olvadtak bele.

Ugyan mi mást lehessen mondani, mikor annak, hogy a sz.-somlyói ref. egyház vagyona valaha, akár régebbi időben, akár a közel multban rendszeresen leltározva lett volna, legkisebb nyomára sem lehetett akadni.

A presbiterium által kiküldött Halliarszky Sámuel elnöke alatt Szénássy Miklós, Lukácsffy Ödön és Kulcsár Károly tagokból álló leltározó bizottság a napokban vette számba az egyház vagyont. Az 1894. évi február 9-én befejezett leltár szerint az egyház vagyona ez időszerint

I. Ingatlanokban . . .	12,700 frt.
II. Taksa jövedelem tőke értéke	154 frt.
III. Összes épületek (a templom 30,000 forint értékével együtt)	43,331 frt.
IV. Butorok	53 frt.
V. Urasztali ruhák és szent edények	829 frt 60 kr.
VI. Értékpapírok és kamatozó tőkék	21,065 frt 15 kr.
Összesen	78,132 frt 75 kr.

becsértéket képvisel.

Ezzel szemben a következő terhek állanak fenn:

I. Az egyház szükségleteire elköltött Báthory alapítvány . . .	420 frt.
II. Korcsma regále kártalanításnál kiegyenlítő készpénz	45 frt 15 kr.
III. Egyházmegyei közpénztári tartozás	348 frt 55 kr.
IV. Nagy László volt lelkész papbér hátráléka .	187 frt 69 kr.

V. A gör. cath. egyháznak a Báthory-alapból járó több évi kamat hátrálék követelése 54 frt — kr.

Összes tartozása 1,055 frt 39 kr.

A leltár lelkiismeretes pontossággal és buzgó igyekezettel van összeállítva, a többek között magának a templomnak leírása következő: A templom a 380. tkvi hr. sz. belsősegen áll, alapja kőből, oldalai téglából rakva, s 10 támfallal ellátva. Tornya a templomépületnek nyugati végében áll, úgy a templom, valamint a torony falai épék s kevés igazítást igényelnek. A templom és az előcsarnok zsindeleyel fedett, a fedélnek déli része nem régi, de az északi és keleti oldala avult s új zsindeleyezést igényel. A torony vörösré festett bádoggal van fedve s aranyozott golyóval ellátva. A templom menyezete gerendákra kockásan szegezett, szép mozaik s festéssel ellátott deszkapadlás, melyről már a keretlecek kezdenek leszakadni. Padolatja deszkából, kopott, még néhány évig eltart. A templom két bejáróján 3 kétfelé nyíló, festett ajtó, megvasalva és zárral ellátva, régi, — még használható. A déli oldalon 4 belső ablaka, ives, nyolc szárnyú, festett s belső ablaka szintén ives, 6 szárnyú, festett, — az ablakok beüvegezve, jó karban, a templom keleti oldalán van két beüvegeztet kerek belső ablak festve s jó állapotban, az összes ablakok sodrony rostélyal el vannak látva. A templomban szemben álló két karzat, az egyikben a diszes nagy orgoná elhelyezve, — a szép szószék felett diszes aranyozott

mint a gyámpénztár is megvizsgáltatván, azok teljes rendben vannak.

A központi és kültisztviselők működése törvényszerű és kifogástalan volt.

A kir. pénzügyigazgató jelenti, hogy a 395408 frt 39¹/₂ kr. esedékes adótartozásból januárban 11928 frt 59 kr. fizetett be, hátralék 383,479 frt 80¹/₂ kr. A 18,410 frt 32 kr. hadmentességi díj-hátralékból csak 531 frt 18 kr. folyt be; fogyasztási adó 26,433 frt 35 kr., illeték 4942 frt 31 kr. fizetett január hó folyamán. Házadomentság 51 háznak 113 lakrészszel engedélyeztetett.

Az építészeti hivatal főnök jelentése szerint az állami és törvényhatósági közutakon közlekedési akadályok nem fordultak elő s azok általában jókarban vannak.

A kir. ügyész által beterjesztett kimutatás szerint a zilahi központi fogházból januárban kibocsátottat 20 férfi, 4 nő, benn maradt 70 férfi, 7 nő, gyógykezeltetett 5 férfi, kiadatott 1797 étadag 288 frt 91 kr. értékben; teljesítettek a rabok 1220 napszámot, a melyekből az állam részére 2 frt, a munkások javára 6 frt 20 kr. folyt be, tehát a napszámok legnagyobb része a különböző hivataloknál díjtalanul eszközöltetett; haláleset nem fordult elő.

Az árvaszéki elnök jelenti, hogy januárban feldolgoztak az árvaszéki előadók 441 beadványt, hátralék 737. Az 1893. év második felében gyámság alól felszabadult 557, gondnokság alól 7, gyámság alatt maradt 9848, gondnokság alól 108. A központi gyámpénztárban elhelyezett értékek összege tett az év végén 151,349 frt 69 krt., magán feleknél kamaton van 1182 frt 44 kr., kamathátralék 21 frt 68 kr.

A vármegyei főorvos jelentése szerint január hó folyamán a közegészségi állapot általában kedvezőtlen volt s betegedések, halálozások nagyobb számban fordultak elő, mint az előző hónapok bármelyikében.

A betegülések legnagyobb számát a légzőszerveknek hurutos bántalmai mellett főleg a járványzerűleg mutatkozott influenza és ennek kóros következményei képezték. Ezen betegség az egész vármegyében uralgott kisebb-nagyobb kiterjedésben, leginkább a tasnádi, legkevésbé a sz.-somlyói járásban; az összes népességnek körülbelül 25—35% a lett megátadva. A járvány különben enyhébb lefolyású volt, mint 1891-ben s nagyobbára kedvező lefolyás mellett 3—5 nap alatt az illetőknél véget ért.

Hasi hagymáz Ilosva, Lompért és Bréd községekben volt, de a hónap végével megszűnt. Kanyaró Zsibón lépett fel 73 gyermek és 2 felnőttél, mind meggyógyultak.

Roncsoló toroklob Hadadban fordult

elő 17 esetben, gyógyult 10, meghalt 7. Szórványosan fellépett még Egerbegyen 2, Tasnádon 1, K. Pacalban 1, T.-Szántón 3, Kesziben 2 és Pelében 2 esetben. A szükséges óv- és gyógyintézkedések mindenütt szorgalmasan fogatosítottak. Főorvos Hadadban személyesen is megjelent.

A vármegye zilahi központi fogházában januárban gyógykezeltetett 86 beteg, kibocsátottat 42, meghalt 1, benn maradt 43.

Kiadatott a vármegye területén 61 láttelep, ezek közt 11, súlyos sérülésekről. Törvényszéki boncolás 1, orvosrendőri 4, hullaszemle szintén 4 esetben eszközöltetett. Baleset miatt elhalt 5, öngyilkos volt 1. A szokásos orvosrendőri intézkedések januárban is fogatosítottak s a jégvermek megtöltése iránt intézkedések törtettek.

Főleg magánosokat érdeklő különböző ügyek letárgyalása után az ülés d. e. fél 12 órakor véget ért.

„Szilágy.”

Városi közgyűlés.

Szilágy-Somlyó város képviselő testülete f. évi február hó 15 én rendkívüli közgyűlést tartott.

A gyűlés megnyitása után, mielőtt még a kitűzött tárgysorozat elővételét volna, Gencsy Sándor polgármester bejelentette, hogy a m. kir. vallás és közokt. miniszter a sz.-somlyói közégi elemi iskolának államosítását megengedte. Polgármester javaslata az iránt, hogy ezen miniszteri leirat tárgyalása a következő napra tűzessék ki, elfogadtatott.

Olvastatott az ezredéves kiállítás rendező bizottságának a reklám kiállítási tárgyakra vonatkozó felhívása, minek tudásul vételével a városi levéltárnak utasítottat, hogy a városi levéltárban kutatásokat tegyen s ha a kiállításra alkalmas régi hirdeményeket s más e szakba vágó nyomtatványokat találba, azokat a polgármesternek jelentse. Polgármester pedig meghatalmaztatott arra, hogy az ilyes tárgyakat a kiállításra felküldhesse, de a felküldöttek hiteles másolatát a levéltárban mindenesetre tartassa vissza.

Az erdészeti bizottság értesítése arról, hogy Szilágy Somlyó város az erdősítési jutalmazandók között fölterjesztve lett, tudásul vétetik.

Zsibón a most gyakorlatban levő öt országos vásárnak hatra fölemelése ellen, illetve hogy ott évenként még egy, és pedig augusztus 20—21. napjaira tervezett országos vásár tartassék, a közgyűlésnek kifogása nincs.

Az ovoda-féle bolt (Simai tüzlete van benne) és a városház alatti bolthelyiségek bérleti ideje lejárván, — ámbár több oldalról hangoztatva és hosszú éveken át való pontos befizetéssel indokolta volt, hogy a

bolthelyiség az eddigi bérlőnek árverés nélkül kiadassék — a közgyűlés mindkét helyiségnek árverés útján leendő bérbeadását rendelte el.

A vadászati jognak újabb hat évre árverésen haszonbérbe adása elhatározatván, — kimondatott, hogy számadási zavarok kiürülése céljából a város határ területe külön lesz bérbe adva, a Magura erdőséghez tartozó részek pedig, mint melyhez a szomszédos községek is esetleg jogot formálhatnak, ismét külön legyen kiadva.

Az alsó-vadkert február 27-én megtartott nyilvános árverésen, Spitzer Mórnak, mint Léhner Sándor állami vállalkozó megbízottjának falrakodó helyül három évre, évenkénti 400 frt bérösszegért kiadatott. Ezen árverés ellen egyik árverelő Kronberger Miksa panaszt adott be a közgyűléshez azon indokon, mintha az árverési feltételekbe olyan pont is csuszott volna be, a mely a közgyűlés, illetve a megyei alispán és belügyminiszterium előzőleg hozott határozataiba ütköznék.

A kérdéses helyre nézve ugyanis kérdés merült fel a múlt évben az iránt, hogy annak bérlője köteles-e azért, hogy az oda be fuvarozott faanyagait lerakattja, a városi vámbérlőnek 5—5 kr. szemétpénzt megfizetni, avagy sem. Ezen kérdésben a városi kapitányság oly értelmű határozatot hozott, amely szerint a kérdéses terület nem tekintendő olyan közhelynek, a melyen a lerakodásért a szokásos szemétpénz szedhető volna. Ugyanilyen értelemben határozott Szilágy vármegye alispánja s éppen ugy a belügyminiszter is. Kronberger Miksa tehát sérelmesnek találja az árverésre kiküldött bizottság eljárását, mivel az árverési feltételek közé, mint önálló pontot bevette, hogy a városi vámbérlő jogosítva lesz jövőre ezen területen elhelyezendő famennyiség után szekerenként 5—5 kr. szemétpénzt szedhetni s az árverés megsemmisítését kéri, azon indokból, mert a szemétpénz szedési jog a vámbérlőt nem illeti meg és így a kérdéses területért, ha ott szemétpénz szedése megengedve nem lesz, a szemétpénz évi összegének, vagyis körülbelül 300 forint évi többletnek megfelelő magasabb ígért lett volna s illetve új árverésen lesz is elérhető.

A közgyűlés a panaszt elvetette és az árverést helyben hagyta, mert az árverési feltételek szabályszerűleg közhirrre voltak téve s a helyi lapban is idejében megjelentek hirdetve s miután az ellen senki által észrevétel az árverés befejezéseig nem adott, — sőt maga panaszoló is az árverelőkhöz közölt szerepelt, — s mert az elért évi 400 frt bérösszeg az előző években kapott 40—100 frt összeggel szemben nagyon is kedvezőnek mondható, — de meg a szemétpénzt úgy sem a vállalkozók, hanem a fuvarosok fizetvén, magasabb bérösszeg eléréséhez ugy sem lett volna reménység, ha a szemétpénzről szóló pont ki is maradt volna

s végül, mert a város érdekei épen azt hozták magukkal, hogy a vámbérlő jövedelmei se apasztassanak, mert csak így lehet jövőre is megfelelő jövedelmet remélni a vámbérlőtől, — a közgyűlés a bizottság eljárását helyeselte s a árverést, mint az előző évekhez képest, feltűnően kedvező eredményt jövé hagyta s ügyészt utasította is a szerződés kiállítására.

A vasuti töltés melletti kavicslerakodó helyet Lehner Sándor állami vállalkozó részére évi 25 frt bérösszegért Gencsy Sándor polgármester a közgyűlés jóváhagyásától függőleg szabadkészből kiadván, a polgármester ezen eljárása helyeslőleg tudomásul vétetett.

Az összes pénztárak megvizsgálásáról beterjesztett bizottsági jelentés tudomásul vétetett.

Lázár Ilona óvónő bejelentése, mely szerint a közgyűlésnek végkielégítésére vonatkozó határozata folytán 300 frt végkielégítetést egyszerűen mindenkorra kéri, s másik beadványa, melyben óvónői állomásáról lemond, tudomásul vétetett s polgármester a 300 forintnak utalványozására utasítottat, a lemondási nyilatkozat pedig további intézkedés végett a közégi iskolaszék, illetve ovodai felügyelő bizottsághoz áttétetni határozottatott.

Griger György városi állatorvos kéri, hogy f. évi április 24-ig részére szabadságidő adassék. A kérelem megadatott, oly hozzáadással azonban, hogy állatorvos a közelendő tavaszi állatvizsgálatot maga idejében fogatosítsa s állomását legkésőbb f. évi április 24-ig foglalja el, mert részére további szabadságolás adatni nem fog.

A hétről.

(Fővárosi levél.)

Nem kellett nagy jóvendőmondó teher, s annak megjövendöléséhez, hogy a polgári házasság csak ugy termi majd a párbajokat. Jobban, mint egy jogász-bál.

Az első pisztoly-lövés már megtörtént. Ka a s Ivor és Eötvös Károly lőttek egymásra. Természetesen, levegőt találtak, de nem békültek ki, a mi nagyon böles dolog volt tőlük: minnek kibékülni, mikor a polgári házasság vitája alatt még nehányszor ugys összekapnának.

Mire e sorok napvilágot látnak, megkezdődik a t. Házban az a nagy harc és háboru. De a levegő már most rettenetesen tele van robbanó anyagokkal. Az egész ország hallani sem akar egyéb kérdésekről, csak a polgári házasságról s Kárpátoktól az Adriáig a választók egyebet sem tesznek: bizalmat és bizalmatlanságot szavaznak képük viselőinek.

A képviselők helyzete a 25. §. óta nem volt még ennyire kínos. Mert ha ma nem diktálhatnak is a választók, holnap (a

korona, a szószék feljárója mellett a lelkes részére áll a menyeges festett pad, záros ajtóval. A templom padjai régiek, nagy része festett s egy néhány menyegzőt ellátva. A templom támfalai, valamint a torony középső parkánya cseréppel vannak ellátva. A templom támfalai, valamint a torony középső parkánya cseréppel vannak fedve, de a cserépnek legnagyobb része lehullott. A toronyba való feljáró deszka védfallal ellátva, a lépcső fából készítve, 1 kis és 2 nagy harangja jó haranglábakon áll, a toronyban egy jó szerkezetű negyed és egész órákat mutató és ütő toronyóra. A templomban egy szép fényezett nagy kerek urvacsora-asztal és két bejárónál régi festett perselyláda van. Becsértéke a templomnak 30,000 forint. Ezen összegben a templom berendezése, padok stb. 2000 frt, — orgona 900 forint, a 3 harang 1200 forint és az óra 600 frttal szerepel.

Érdekes részét képezi a leltárnak az urasztali ruhák és szentedenyek leírását tartalmazó következő rész.

1. Egy confirmatói asztalterítő kék selyem alj, rece és himzés munkával Nagy Erzsikétől 1884. „Örizzétek szívetek tisztaságát” jelmonddal, 20 frt.

2. Asztalterítő selyem alj csikos felső selyem szövettel és valódi arany rojttal, Demscher Alojziától 1847. „Hit türelem záloga” j. m. 30 frt.

3. Selyem aljon bordó színű bársony szövet nagy asztalterítő, arany himzés és rojttal, Altörjai László József és neje Duri Magdaléna Bécsben 1844. fölirattal, 50 frt.

4. Kenyér takaró jutta vászon, rojttal himezve selyem aljon „Adta Adorján Biri 1844. a szil.-somlyói Ref. Egyháznak” „Hit erősség emléke” j. m. 5 frt.

5. Asztalterítő rece, aranyhimzés selyem és vászon kockából összeállítva arany rojttal. 20 frt.

6. Felső pohárkendő crémszínű selyem szövettel. 2 frt.

7. Felső pohárkendő, rece munka kockás vásznon „Adta Isten dicsőségére Sz. András Borbála 1586.” j. m. 10 frt.

8. Pohárkendő alsó, csalán vászon, fehér himzéssel, 30 frt.

9. Asztal alsó terítő, csalán vászon, arany himzéssel M. L. B. L. Bánfi Péter és G. Teleki Mária 1727. esztendőben „Ki mint elgondolta szívében ugy cselekedjék nem szomorúságból avagy kényszerítésből, mert a jókedvű adakozót szereti az Isten. Buzgó szívvel adták A. B. Nagy Somlyai Református eklésiának” felirattal. A terítő már lyukas. 50 frt.

10. Kis terítő a betegekhez, csalán vászon, arannyal himezve, lyukas avult. 5 frt.

11. Kis terítő a betegekhez batiszt klárból, gépvarrással. 2 frt.

12. Terítő a betegekhez, csalán vászon, crém és kék selyem himzéssel. 5 frt.

13. Terítő batiszt klárból, arany himzéssel (betegekhez) lyukas. 3 frt.

14. Nagy asztalterítő, fehér csalán vászon, fehér himzéssel, lyukas. 15 frt.

15. Terítő, csalán vászomból, arany himzéssel a betegekhez. „A Somlyai Református Szent Ekléziának az ur asztalához Fodor Erzsébet. Vattóna. Tiszta szívből ajándékozta Anno 1724. Legyen az Ur előtt kedves” j. m. 10 frt.

16. Pohárterítő csalán vászon, és rece, megyszin szövet, ezüst himzéssel, kereszt alakban „Orbán Mária Somlyai praedicator Filep Istvánné készíté 1771.” felirattal, lyukas, rongyos. 5 frt.

17. Abrosz lenvászomból „Rásó György és Pap Borbála adták somlyai Ref. Eklésiához A. 1712.” felirattal. 2 frt.

18. Nagy asztalterítő varottas munkával, csalán vászomból „En Kerzegi Klára adtam az abroszt Istennek dicsőségére a Somlyai Református Sz. Eklésia urasztalához anno domini 1701. die 18 februarii. Nehem. rész 13. v. 19. Emlékezzél meg e dologban én rólam én Istenem 2/c.” jelmonddal. 25 frt.

19. Szószék-takaró, barna szövettel, vegyes színű himzéssel. 8 frt.

20. Urasztal takaró, barna szövettel, rojttal himezve. 10 frt.

21. Szószék-takaró piros bársonyból aranyrojttal. 15 frt.

22. Pohár talppal, vert ezüst, domborművű alakokkal, kívül-belül aranyozva 295. gram súlyu 29 frt 50 kr.

23. Pohár talppal, vert ezüst, domborművű alakokkal, kívül-belül aranyozva N. P. 1610. felirattal, 348. gram nehéz. 34 frt 80 kr.

24. Pohár talp nélkül, vert ezüstből, egy dombor-művű ember fej, kutya, szarvas és ösmeretlen állat alakkal, 248 gramm. 24 frt 80 kr.

25. Pohár talppal, vert ezüstből, belül aranyozva „Sebes Klotildtól a sz.-somlyai ev. ref. Ekl.-nk 1854.” fölirattal. Sulya 370 gram. 37 frt.

26. Talp nélküli ezüst pohár vésve. Aranyozása kopott B. K. B. V. E. anno 1707. die 20.” felirattal. Sulya 257 gramm. 25 frt 70 kr.

27. Tálca ezüstből, sima, belül aranyozva, 212 gramm nehéz. 21 frt 20 kr.

28. Tálca ezüstből, belül aranyozva, „Ezen szent szákramentumhoz való ezüst tányért csináltatta a Somlyai Református ecclesia maga költségével anno 1736.” „Megaranyozták Keresztési István és neje Rozmann Zsuzsanna 1739.” felirattal. 370 gram nehéz. 37 frt.

29. Nagy ezüst tál, sima, minden felírás és jegy nélkül, 500 gramm. 50 frt.

30. Nagy szép római alaku füles és fedeles borkanta, 2 klg. és 340 gramm. sulyal. 234 frt.

31. Két nagy ónkanta füllel és fődellel, vésve. Egyik „B. H. Szénás Zsigmondné Pap Kata 1756.” — a másik „Varga Ilona 1756.” felirással 3 kgr. nehéz. 3 frt.

33. Nagy óntál „A lélek az a kincs, a mely megelevenít, a test pedig magában sem mit sem használ 1757” fölirattal. Sulya 2 kgr. 2 frt.

34. Kis óntányér „Sepsi Judith adta perselynek az ur házához” fölirattal, fél kgr. 60 kr.

35. Kókuszdióhaj pohár, értéke nincs.

36. Egy nagyobb és egy kisebb kenyérfés. 1 frt.

37. Ezüst gyertyatartónak teteje, felirattal, tört darab, 20 gramm. 2 frt.

38. Ezüstözött réz kanna keresztelésre, kopott. 1 frt.

39. Hosszukás keresztelő tálca sárga rézből, ezüstözve, kopott. 2 frt.

Az összes urasztali ruhák és szent edények becsértéke 829 frt 60 krra vétetett fel a leltározók által. A becsérték megállapításánál, a mint a végeredményből is látszik, a leltározók a tárgyaknak történeti műbecsére aligha lehettek tekintettel s az edények becslésénél is csak a fém értékét vették fel.

A leltár eme kis részét, mint történelmi nevezetességét közöltem. A feliratok mutatják, hogy a somlyói ref. egyház már a reformáció legelső éveiből is, 1586-ból megőrizte a részére adományozott ajándékok s megőrizte vele az utókornak az ajándékozó nevét.

Háromszáznyolc esztendő kendő... Bizony alig hinném, ha nem láttam volna.

Vajjon egy újabb háromszázados időszak letűntén mit fog az akkori leltár tartalmazni?

következő választásnál) úgy megbuktatják a nagyságos urat, mint a parancsolat, a miért nem a szájuk ize szerint járt el annak idején.

A legérdekesebb esemény ez idő szerint a nemzeti párt konferenciája. Apponyi nyilatkozott, nyilatkoztak a párt oszlopos tagjai is. — Vannak, a kik eltekintenek a kormány minden bűnétől (de ezek vajmi kevesen vannak), a készek megszavazni a polgári házasságot, de a többség Apponyival tart, kinek föltétele s újabb eszméi vannak, melyekhez ragaszkodik, s melyekből a pillanatnyi népszerűség kedvéért nem akar tágitani. A mire sokan számítottak, hogy a nemzeti párt szertezülődik a polgári házasság miatt, nem teljesedett be. Mert akármit beszéljenek is Apponyi állásfoglalásáról, az ő egyéni és államférfiai tisztasághoz nem férhet kétség s ez az erős tudat az, mely az erős véleményeltérések mellett is összetartja a pártot s össze fogja tartani ezután is.

Ha nehéz egy egyszerű képviselő helyzete, mennyivel nehezebb lehet egy pártvezéré, kinek minden szavát, minden kijelentését meg kell latolgatni, mert egy szóval megronthatja politikai hitelét. Apponyi döntött. A szabadelvűség harcosa marad, de nem elejétől végig egy uton halad az u. n. szabadelvűekkel. Szemben az országos áradattal nem mindennapi, közönséges dolog ez. Ilyesmire csak egy igazi államférfi képes, a ki talán tévedhet, de a maga elveihez, a maga meggyőződéséhez hű marad rendíthetetlenül.

Aztán, Istenem, ha amugy is megvan a polgári házasságnak a többsége, minek a — nyugtalankodás?

De elég ennyi a magas politikából. Hát ha egyből is történik? Talán a Széchenyilakoma? Hát ez is tulajdonképpen politika. A nemzeti kaszinóban minden esztendőben kiürítik a Széchenyi-serleget, mond valaki egy hazafias tösztöt s azzal aztán egy esztendeig — s ez igen helyes — nem háborgatják, nem idézik a legnagyobb magyar szellemét.

De már a Kisfaludy társaságban csak nem politizálnak. Nem, ott már az öreg Gyulai sem politizál, csak kesereg a legújabb irodalmi tüneteken s bizony nem ok nélkül kesereg a jó öreg. Vasárnap volt a társaság diszgyűlése s két fiatal ember foglalta el a székét: Herczeg Ferencz és Kozma Andor. A diszgyűlést követő banketten már többen is valának fiatal óriásokul, kik szintén szeretnének székét foglalni. De hát az öregek, hál' istennek, jó egészségnak örvendének, s ez évre sem halt meg egy sem, a mint Szász Károly egy tösztjában elmondá a fiataloknak.

Persze, a fiatalok sem járnak el éppen mind a Kisfaludy-bankettekire. Irnak szép csöndben s nem törődnek, bevásárltja-e őket a Kisfaludy-társaság vagy nem, üti-e a részükre hely, vagy sem. Végre is, nem az a fő, hogy valaki Kisfaludyista-e, vagy nem, hanem hogy a halála után majd tud-e az irodalomtörténet író egyebet is feljegyezni, mint hogy — Kisfaludyista volt?

A mint e levelet írom a redakcióban, épp akkor hozzák be egy kollégám új könyveit a nyomdából. Gárdonyi Géza, a „Magyar Hírlap“ Göre Gáborjának a könyvei ezek. Ez a végtelenül szerény ember egyszerre két kötet novellát és tárcát dob ki a könyvpiacon s most nyomtatja a verseit is. Kedvesebben, közvetlenebbül, természetesebben nem ír ma nála magyar író s kevesebbet, azt hiszem, nem beszélnek író emberről, mint ő róla. Ám isten megáldotta boldog temperamentummal, csöndes humorral: nem törődik azzal, irnak-e a könyvről, nem-e, s eszébe sem jut, hogy Kisfaludy-bankettkre járjon.

— Nem ér az egész egy pipa szüzdohányt, — mondja szelíden s rágyújt hosszuszáru pipájára és ír tovább...

Közpé.

Vidéki levél.

Kraszná, 1894. febr. 18.

Tekintetes szerkesztő ur!

Ósdiak vagyunk, nehezen barátokunk az újításokkal, legyen az jó, vagy rossz. Nagybárára még mindig Pató Pál urammal tartunk: ne légy különb, mint apád.

Igaz keleti faj vagyunk s ezer év nem volt elég a vérkeresztelésre, hogy a nyugat élelmességét magunkba átvegyük. Nézzük a bajt, a vést keleti flegmával, mintha nem is a mi házunk égne, hanem csak a szomszédé, az pedig minket nem érdekel, mi baj is háramlanék egyéb reánk, minthogy legfellebb a mi házunk is léeg.

Mi nem e század gyermekei vagyunk. A gőz, a villany, mely az embert is gyorsabb munkára ösztökéli, érintetlenül hagyott. Ősapánknak sem volt az udvarán kapu, miért legyen a miénken? Nagy-

apám csak a nevét tudta szép karikaturával leírni, s mégis tekintetes ur volt, miért nem lehetne az unokája is? Most is ott van a falon még a nemes cimér, mellette a családfa szépen levezetve, megnevezi, hogy kivolt az én üköm.

Csak egy a hiba, hogy az ő s a mit hagyott, azt unokák szépen elköltötték, nekem a nemes sarjnak, még a hagyományos hétszilvafa sem jutott. De azért magyar nemes vagyok és ergo, mert nemes vagyok, a nagyapám sem dolgozott, ujitott, miért legyen a drága unoka jobb.

Az osztó igazságnak tartozom azzal, ha azt is beismerem, hogy ma már vannak, kik e nemzeti ösvényről letértek s megértve a kor haladó szellemét, azzal lépést inunkálnak.

De, hogy fennebbi állításomnak is némi alapja van, nem kell, hogy messze menjek, csak a közelmúltba kell visszanezmem s állításom igazsága bizonyítva van. Szilágymegye csak ezelőtt másfél évtizeddel gazdag bortermelő vidék volt. Aranytízta, szívet, elmét lelkesítő nektárt termett szőlővel borított hegyoldalai s ma kopár, sivár, mint az egyiptomi sáskahad elvonulása után, az előbb dus mező, — olyan, mint egy gazdátlan nemesi kuria. Kidült, bedült falak, égne meredő keménye, az elmúlt jó idők siralmas tanujale.

Miért van ez így?

A filloxera igaz tönkre tette szőlőinket, megsemmisítette.

És a filloxera e vandal munkáját, igyekeztünk meggátolni? ... nem!

Most is, midőn a magas kormány utat-módot nyújt, hogy kopár hegyeinket újra lombossá tegyék. A gyenge szőlővenyigék gazdag gerezdeikkel jutalmaznak majdan a reájuk tett fáradságainkat, nincs vállalkozási kedv, újra előtérbe lép a keleti közöny.

Pedig csak a kezdet nehéz, ha az első lépést megtettük, a többi magától fog jóni. Ha a nép látni fogja, hogy az ő uraik újra kezdik mivelti elhagyott szőlőterületeiket, ő is kedvet kap, — bizalmat a sikerhez és ez elég.

Guzman Dénes, szőlőszeti felügyelő, e hó első napjaiban, a kormány megbízásából Krasznán rendezett három napon át szőlőoltási iskolát. Mondhatom, hogy kezdetnek elég szép eredménnyel. A járás területéről állandóan 50 ember vett benne részt. Hiszem, hogy a közel tavaszon már látni fogjuk gyakorlati eredményét is. Hogy az oltók között a buzgalom még inkább fokoztassék, Nagy Domokos főszolgabíró és Simay Miklós varsolci birtokos 5—5 korona jutalmat tűztek ki, azok részére, ki a legjobb sikert tudja felmutatni. Ebből tizen részesültek 1—1 korona jutalomban, a többiek oklevelet kaptak.

A jég meg van törve, s ha vezetőink e lelkesülést nem hagyják lelohadni, úgy egy újabb évtized alatt, újra fel fog hangzani: a kapások, kötözők és szüretelők vig dala, s a vezető férfiak pedig állítanak magoknak a nép emlékeztetőre ércnél állandóbb emléket, melyet az idő vasfoga megemészteni nem fog.

S ez leend a nemes emberek legnemesebb tettel!

Busmagyar.

Különfélék.

— *Mai számunkhoz negyedév hírdetési melléklet van csatolva.*

— **A március 15-iki ünnepélyt Szilágy-Somlyón** az idén a „Polgári olvasóegylet“ fogja rendezni. Az ünnepélyen a gimnáziumi ifjusági énekkar is részt vesz. Kölln tanárnak egy alkalmi költeményét Balogh Jenő orvosnövendék szavalja el. Bartha Endre fog alkalmi szónoklatot tartani. — Krasznán is az „Olvasóegylet“ rendezi az ünnepélyt, a „dalkör“ közreműködésével. A program megállapítására Lázár Géza elnöklete alatt Belle Gyula, Farczady Pál, Tolokán Miklós, dr. Steiner Mór, Zoványi Lajos tagokból álló bizottság lett kiküldve.

— **Kinevezés.** Mártonffy Márton volt kir. tanfelügyelő ez idő szerint az iparos iskolák országos felügyelője közelebből királyi tanácsossá neveztetett ki, s egyszersmind a miniszteriumba lett szolgálatra beosztva.

— **A kötelező polgári házasság** behozataláról szóló törvényjavaslat tárgyalását az országgyűlés f. hó 19-ik napján kezdette meg.

— **A nagy-bánya—zsibó—sz.-csehi helyi érdekű vasúti vonal** létesítése érdekében br. Bornemisza Elemér és Péterffy Károly, a szamosválygyi vasut volt igazgatója lázasan buzgálkodnak a részvények eladásával, melynek ára darabonként 200 forint.

— **Csáki Albin** gróf, vallás- és közoktatásügyi miniszter, a krasznai állami iskola részére egy új tanterem építését engedélyezte. A tanterem az 1895-ik évben fog felépíttetni. A miniszter jövő évre még egy új tanítói állás rendszeresítését is elrendelte.

— **Szőlőkultúránk** érdekében mint halljuk, városunkban újabb mozgalom készül. Ez uttal egy nagyobb szabású szőlőtelepítő részvénytársaság alakításáról van szó. Az eszme rendkívül gyakorlati s kivitele sem fogna nagyobb nehézségbe ütközni.

— **Új egyesület.** Városunkban kedden, febr. 20-án alakult meg a „szilágysági kérekpáros-egyesület“, Szilágy Somlyó székhelylyel. Az egyesület néme célja a szórakozás, a test edzése, a társulás előmozdítása. Az új egyesület elnöke Schöffler Leó; kapitánya Draveczky Béla; titkára Láng Sándor; pénztárosa Balta Elemér. Az egyesület alapító, rendes és pártoló tagokból fog állani. Alapszabályait a napokban küldik fel a belügyminiszterhez megerősítés végett. Adja Isten, hogy ezen új egyesület mély gyökereit verve megerősödjék és viragozzék városunk díszére, tagjai örömére.

— **Községiülést** tart március 21-én a szilágy-somlyói „Silvânia“ takarékpénztár. Érdekes, hogy az intézet vezetői annyira mennek nemzetiségi érzelmeik fitogtatásában, hogy mérlegüket s közgyűlési meghívójukat csak is román lapokban tettették közzé, de egyetlen magyar lapban sem közöltették sem a meghívót, sem a mérlegget. Mint a részvényesekhez szétküldött mérleg mutatja, a „Silvânia“ alaptőkéje ez idő szerint 119,339 frt 48 kr. befizetett összegből áll, tartalék alapjuk pedig 24,785 frt 20 krt. teszen. Az 1893-ik évi váltótárcájok 590,870 frt 56 krt, jelzálog kölcsönük 66,150 frt 38 krt, kötvény kölcsönük 37,595 frt 82 krt, zálog kölcsönük 915 frt 18 krt, folyó számlájuk 45,466 frt 31 krt s összes vagyonuk, mint a mérleg-vagyonrovat főösszege 760,553 frt 18 krt mutat. — Ezzel szemben a betétek összege 302,732 frt 70 krral, visszleszámitolt váltókért tartozás 274,721 frt 68 krral, átmeneti kamatok 11,048 frt 28 krral szerepelnek, stb. A múlt évi üzleti tiszta nyereségy 20,632 frt 98 krt. teszen. (4249 frt 03 krral több, mint az előző évi.) Miből az igazgatóság javaslata szerint 7450 frt a részvényeseknek adatik ki s így 8% osztalékot, részvényenként 4 frtot kapnak; a tartalékalaphoz 3376 frt 59 kr; különböző jótékony célokra, legfőbbnyire román kulturális és egyházi célokra pedig 1150 frt van javasolva.

— **Visszavont nyilatkozat.** Lapunk előbbeni számára elkéssetten érkezett azon nyilatkozatot, melynek mai számunkban közlését jeleztük volt, sajnálatunkra nem közölhetjük, mert azt a temetkezési-egylet elnöke és jegyzője visszavonta.

— **Csáky szalmája.** A szilágy-somlyói önkéntes tűzoltó-egyletnek valami 20 tagja kapott, mint vádlott megidézést a zilahi kir. törvényszék vizsgálóbírájától, Sass Elemértől, az olvasóink előtt ismeretes zeandárkérdésből kifejlődött bünnégyítő eljárás folytán. Hát ez nem váratlan dolog, mert az ügy a miniszter utasításából törvényszéki elbírálás alá utaltatván, vádlottaknak a dolog természetéből kifolyólag a vizsgálóbíró által ki kell hallgattatniok. Hogy mi lesz a vizsgálat s pláne a bírói eljárás eredménye, azt még senki sem tudhatja. Hanem hogy a megidézett vádlott urak a tűzoltó-egylet pénzén kocsikázzanak be a vizsgáló bíróhoz azt alig hittük volna. Pedig hát csakugyan úgy lesz, mert a kedden tartott értekezletben alaposan meghányván vetvén a dolgot, a megidézett vádlott urak abban állapodtak meg, hogy az egylet pénzén fogják ezt a kis kirándulást megtenni. Elhatározatott ugyanis, hogy a vizsgáló bíró elébe megidézett vádlottak mindenike részére a fölmerülő fuvar költséget az egylet pénztára fogja fedezni s ezenkívül minden megidézett részére ugyancsak az egylet fog fizetni három tálelből álló ebédet és egy fél liter bort is. Hát egy pohárka szilviumot nem futott volna még ki az egylet pénze? Nem lett volna rossz az utra ebben a nagy hidegben.

— **A Krasznán** Guzman Dénes, borászati felügyelő által rendezett szőlőoltási tanfolyamon résztvevő egyének közül Nagy Domokos és Simay Miklós urak áldozatkészségéből 1—1 korona jutalomban részesültek: Mitru János, Vizaknai József, Cseke András, Szőlősy Ferencz és Cseke Mózes krasznai, — Bajkán László, Rezsán Mitru récsesi, — Pozsonyi László, Nagy Sándor varsolci, — Szabó Samu rátoni lakosok.

— **Sz.-Csebben** e hó 17-én impozáns temetése volt Sz.-Cseh legidősebb és osztatlan tiszteletben megőszült aggastyánának, Pojlák Bogdánának, ki 68 évi házassága után 92 éves korában halt el. A temetési szertartást a sz.-csehi, göröcsöni és zilahi róm. kath. papok végezték, majd meghatóan bucsúztatta el a halottat a göröcsöni plébános, mire felzendült Bardócz Pál vezetése alatt az énekkar mélabus gyászda s aztán a Zilahról kirendelt temetkezési intézet

emberei gyászkocsijukra helyezték az élet viharában majdnem egy századot átküzdött aggot, hogy a végső pihenésnek a családi sírboltban átadják. A kocsik megszámlálhatatlan sora követte, míg az iparosok zászlójuk alatt vonultak ki, a nép hullámzó sokaságától követve.

— **Meghívás.** A szilágymegyei rabsegélyező-egylet összes tagjait folyó 1894. évi február hó 25-én d. e. 10 órakor Zilahon, a kir. törvényszék polgári tanács-termében tartandó évi rendes közgyűlésre ezennel összehívom, s az azon való megjelenésre a t. egyleti tagokat tisztelettel felkérem. Tártyak: 1) Elnöki megnyitó. 2) Titkári jelentés az egyesület 1893. évi működéséről. 3) A számvizsgáló bizottságnak az 1893. évi pénztári számadásra vonatkozó jelentése. 4) Az 1894. évi költségelirányzat megállapítása. 5. Indítványok, melyek az alapszabályok 13. §-ának rendelkezése szerint legalább 3 nappal a közgyűlés előtt az elnöknek adandók át, később, vagy épen a közgyűlés folyama alatt beadott, vagy tett indítványok ha csak a közgyűlés azonnali tárgyalásukat ki nem mondja, a legközelebbi közgyűlésre tűzetenek ki. Zilahon, 1894. évi február 12. Szeőke Bálint, kir. tsvszéki elnök, mint a szilágymegyei rabsegélyező-egylet elnöke.

— **Meghívó az Erdélyrészi Kárpát-Egyesület** kolozsmegyei osztálya 1894. évi március hó 1-én (csütörtökön) a Kolozsvár városi és kolozsmegyei kalauz-könyvek javára, Kolozsvárt a városi redoute helyiségeiben felolvasással, hangversenynyel és táncgal egybekötött Kárpát-estélyt rendez. Kezdele este pontban 8 órakor. Belépti díj személyenként 2 frt, osztálytagoknak 1 frt 50 kr., családijegy 5 frt. Ablak- és karzategyek az első sorban 2 frt, másodikban 1 frt 50 kr., egész ablak 12 frt. Felülfizetések köszönettel fogadtatnak és hírlapokban nyugtáztatnak. Belépti jegyek előre válthatók a rendező bizottság tagjainál, este a pénztárnál. Ablak- és karzat-jegyekre előjegyzéseket elfogad Schultz Rezső műkertész üzlete (bel-monostorutca 2.) Jelszó: Egyszerű öltözk, pontos megjelenés és kedélyesség!

Egészszelyem, mintázott Foulardokat (mintegy 450 különböző fajban), méte-
renként 75 krtól 3 frt 65 krig, — valamint fekete, fehér és színes selyemszővete-
ket 45 krtól 11 frt 65 krig, — sima, koc-
kás, csikos, virágos, damaszolt minőségben (mintegy 240 féle dispositió és 2000 különböző szín és árnyalatban) szállít posta-
bér és vámentesen a privát meg-
rendelők lakására HENNEBERG
G. (cs. kir. udvari szállító) selyemgyára
Zürichben. Minták postafordulóval küld-
hetjük. Svájcba címzett levelekre 10 kros
és levelezőlapokra 5 kros bélyeg ragasztandó.

Irodalom.

Luby Sándor a „Pesti Hírlap“ bel-
munkatársa, „Álmok az üdvőről“ cím
altal egy kötet újabb költeményeire bocá-
tott ki előfizetési felhívást. Fűzött példány
1 frt, dispeldány 2 frt. A könyv, melyhez
Kézdi Kovács László szép címképet
rajzolt, március elején jelenik meg. Előfize-
tések szerzőhöz Budapest, Ujvilág-utca 21
szám küldendők.

— **„Az 1848—49-iki magyar szabadságharc története“** című illusztrált munkából a szokott pontossággal most jelent meg a VI-ik füzet. Gracza György e füzetben az 1848. március 13-iki bécsi forradalom keletkezését és lefolyását mondja el. A könyv e része oly érdekesítő, mint egy regény. Kossuth híres pozsonyi beszédének forradalmi hatása, az utcai harcok, a Burg ostroma oly élénken, mindazonáltal a történelmi hűségnek megfelelőleg vannak elmondva, hogy az olvasó szinte maga előtt látja az alkotmányért küzdő forrongó Bécset. A füzet képei: Az ellenséges tábor. Pompás színnyomatu kép, egykori jelmezek után festette Kiss L. — A pozsonyi országgyűlés küldöttsége. (Arcképcsoport.) — Részlet a prágai márciusi forradalomból (A diákok fegyverkezése.) — Az orsz. küldöttség elindulása Pozsonyból Bécsbe. — Jelenetek az 1848-iki bécsi forradalomból. — Metternich bukása 1848. március 13-án. — Metternich futása (gunykép.) — Az 1848-iki bécsi barrikádok térképe. — A magyar orsz. küldöttség bevonulása Bécsbe 1848. márc. 15-én. — Részlet a magyarok bécsi fogadtatásából 1848. március 15-én. — A pozsonyi jurátusok Bécsbe érkezése 1848. március 16-án. — A képek becsét nagyban emeli az, hogy egykorú eredetiek után készültek. Egy-egy füzet ára 30 kr. A legközelebb megjelenő 7-ik füzetel új negyedév veszi kezdetét. Előfizetési ár egy hónapra (2 füzet) 60 kr, negyedévre (6 füzet) 1 frt 80 kr, fél évre (12 füzet) 3 frt 60 kr, egész évre (24 füzet) 7 frt 20 kr. Előfizetni lehet Lampel Róbert könyvkereskedésében, Budapesten, Andrássy-ut 21. sz. a.

A magyar nép tiszta lelke minden időben tudott lelkesülni a bűbájosan öszeszött mesék, mondák és regék iránt. Ezeket jórészt maga a nép esze gondolta ki, s amelyek más népekkel való érintkezés útján kerültek magyar vidékre, azokat a nép a maga józan s amellett némés irányú gondolkodás módja szerint átídomította, mert a magyar nép egyik főszajtsága az, hogy minden időben meg tudta tartani a maga saját eszméirányát. A népies, igazán magyaros gondolkodás tehát semmiben úgy meg nem nyilatkozik, mint a nép meséiben, mondáiban és helyi vonatkozású regéiben. — Nagy nemzeti vállalat az, mely most „Magyar Mese- és Mondavilág” címen Benedek Elek szerkesztésében az „Athenaeum” irod. társulat kiadásában Széchy rajzaival disztive megindult. Már a második füzet is megjelent, s ebben megtaláljuk a „Szép Palkó” c. mese befejezését, a „Vitéz szőcs”, „Az aranyszörű bárány”, „Babszorn Jankó”, „Szalona-fa”, „A csoda óra”, „Rózsa királyfi” c. meséket teljesen és a „Bolond Istók” c. mese kezdetét. E füzetben, melynek ára 25 kr., 15 szebbnél szebb kép is van. A Magyar Mese- és Mondavilág minden könyvkereskedésben megrendelhető. Az első füzetet a kiadó (Athenaeum könyvkiadóhivatala, Budapest Ferenciek-tere 3.) kívánatra ingyen is megküldi.

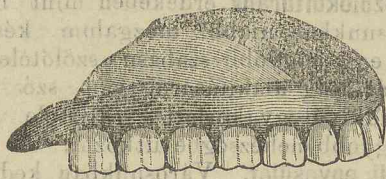
A „Regény-Szalon” 5-ik száma fekszik már előttünk, ami ismét alkalmul szolgál nekünk arra, hogy a kiváló tartalmu, pompás kiállítású és füzeteként 80 hasábra terjedő szépirodalmi folyóiratról a legszivesebben emlékezzünk meg. — Hogy mily híven teljesíti Zempléni P. Gyula a lapja s maga elé tűzött programot, mely szerint az idegen nemzetek legjelesebb irodalmi termékeit mutatja be hazánk nyelvén, azt az eddig megjelent füzetek óriási anyaghalmaza igazolja a legfényesebben. A francia, a spanyol, a lengyel regényirodalom e nemzetek legelső íróival van képviselve, Daudet, Pedro de Alarcon és Rodziewicz Mária azok, kik a „Regény-Szalon”-ban együvé kerültek és „Az evangelistán”, „A tékozló”, „Szerelemből”, az a 3 nagy regény, melyek már magukban felérnek a folyóirat egész évi előfizetési árával. Coppée, Sladek, Will Carleton, Hammerling, Proels, Stecchetti a poéták, kik a francia, cseh, amerikai, német és olasz Parnassuson is fejedelmek. A legközelebbi számban már új regény kezdődik, Neerának, az olasz írók legelsőjének „Isten veled” című regénye, melyet mindjárt „Juliette városa” Feuilleton kitűnő vigjátékának a mostani számban történt befejezése után bemutat. A „Regény-Szalon” a legszebb, legértelmesebb és egyúttal legelegánsabb folyóirat, mely havonként kétszer, pazar kiállítású borítékokban jelenik meg negyedévi 2 frtért. — A kiadóhivatal (Budapest, Népszínház-utca 26.) szívesen küld mindenüvé mutatványszámokat és az eddig megjelent füzetek ugyanott mindig kaphatók.

Feloldó szerkesztő és kiadótulajdonos:

BÖLÖNI SÁNDOR.

HIRDETÉSEK.

FOGAK, FOGSOROK,

rágáshoz használhatók, légnyomás, vagy rugóval, 10 évi jótállással, — fogtömések csak finom anyaggal készíttetnek

Kőrösy Kálmán

fogászna Sz.-Somlyón.

2—10

8384—893. kig. szám.

Pályázati hirdetmény.

Szilágyvármegye, szilágy-somlyói főszolgabírói járásban lemondás folytán üresedésbe jött Sz.-Nagyfalu és Bürgeszd községekből alakított szilágy-nagyfalusi körjegyzői állomás, melynek évi javadalmazása a természetbeni lakás és iroda helyiségen kívül:

- 1) Jegyzői fizetés 400 frt.
- 2) Adókezelés, irodaátalány és egyéb járandóságok 228 frt.
- 3) Inoktartás 150 frt.
- 4) Utazási átalány 50 frt.

Összesen 828 frt.

készpénz, valamint a magán felek érdekében teljesített munkálatokért és a baromjáratok átírásaért a várm. szabályrendeletben megállapított munkadíj. — 1894. évi február hó 28-ik napján d. e. 10 órakor a körjegyzői székhelyen Sz.-Nagyfaluban a község házában tartandó választás útján fog beöltetni.

Felhívom ennél fogva az ezen állomást elnyerni óhajtokat, hogy az 1883. évi I. t. c. 6-ik §-sa értelmében felszerelt pályázati kérelmeket, a melyekben az eddigi szolgálat is kitűntetendő, alulírott főszolgabíróhoz f. évi február 23-ik napjáig annyiival inkább adják be, mert a későbbben érkezetteket figyelembe venni nem fogom.

Járasi főszolgabíró.

Sz.-Somlyó, 1894. január 31-én.

Nagy Gyula,

3—3

főszolgabíró.

Ifj. PÁJER JÓZSEF

üveg, porcellán, lámpa, khina-ezüst, disztárgyak és konyhaberendezés nagyraktára

DEBRECENBEN.

Tudomásul:

Készpénz fizetéssel.

Asztali készlet. Finom porcellán, aranyozva és disztmintával. Új összeállítás, 6 személyre ezelőtt 10 frt — kr most 6 frt 95 kr.	Készpénz fizetéssel.
Asztali készlet. Finom porcellán, aranyozva és disztmintával. Új összeállítás, 6 személyre ezelőtt 10 frt 50 kr most 7 frt 50 kr.	
Asztali készlet finom porcellán, aranyozva és disztmintával. 40 darabból áll, 6 személyre ezelőtt 15 frt — kr most 12 frt 50 kr.	
Thea készlet. Finom porcellán, aranyozva és disztmintával. 17 darabból áll, 6 személyre ezelőtt 8 frt — kr most 4 frt 50 kr.	
Fekete kávécsészével porcellán, aranyozva és disztmintával. 17 darabból áll, 6 személyre ezelőtt 8 frt 50 kr most 4 frt — kr.	
Kávé készlet tálcsával porcellán, aranyozva és disztmintával. 17 darabból áll, 6 személyre ezelőtt 8 frt 50 kr most 3 frt 50 kr.	
Mosdó készlet finom porcellán, aranyozva és disztmintával. 7 darabból áll, ezelőtt 8 frt 50 kr most 5 frt 50 kr.	
Mosdó készlet finom porcellán, aranyozva és disztmintával ezelőtt 9 frt — kr „ 4 „ 50 „	
Mosdó készlet finom Fayans disztmintával „ 9 „ — „ 4 „ — „	
Fekete kávécsészével porcellán, disztmintával igen csinos 1 pár „ — „ 22 „ — „ 12 „	
Fekete kávécsészével porcellán, aranyozva és disztmintával „ — „ — „ — „ — „	
igen csinos 1 pár ezelőtt — frt 25 kr „ — frt 15 kr.	
Kávécsészével porcellán aranyozva és disztmintával ezelőtt — frt 35 kr „ — frt 25 kr.	
Kávécsészével porcellán aranyozva és disztmintával ezelőtt — frt 25 kr „ — frt 16 kr.	
Amerikai cukor doboz nickel foglaloval sajtolt üvegből 1 db ezelőtt 1 frt 35 kr most 45 kr.	
Sajtolt üvegtányérok több mintakban mely és lapos 1 „ ezelőtt — frt 50 kr most 30 „	
„ befőzetes tál hat személyre mely 1 „ — „ — „ 60 „ 35 „	
„ talpas tál 1 „ — „ — „ 40 „ 25 „	
„ cukortartó fedővel igen csinos 1 „ — „ — „ 5 „ 6 „	
„ sötartók több mintakban 1 „ — „ — „ 5 „ 6 „	
Ozsonnakések majolika nyéllel igen csinos 1 „ ezelőtt — 20 kr most 10 „	
Finom csiszolt boros pohár szalag disztzel 1 db ezelőtt — frt 10 kr most 6 kr.	
„ „ „ csillag 1 „ — „ — „ 25 „ 12 „	
„ „ „ sima metszet 1 „ — „ — „ 7 „ 4 „	
„ „ „ szeglet metszet 1 „ — „ — „ 18 „ 8 1/2 „	
„ „ „ vizes szalag disztzel 1 „ — „ — „ 16 „ 8 „	
„ „ „ csillag 1 „ — „ — „ 35 „ 16 „	
„ „ „ sima metszet 1 „ — „ — „ 9 „ 6 1/2 „	
„ „ „ szeglet metszet 1 „ — „ — „ 16 „ 12 1/2 „	
„ „ „ boros üveg szalag disztzel 1 „ — „ — „ 75 „ 40 „	
„ „ „ csillag 1 „ — „ — „ 90 „ 60 „	
„ „ „ vizes szalag 1 „ — „ — „ 1 „ 52 „	
„ „ „ csillag 1 „ — „ — „ 80 „ 75 „	
Hálósza lámpa (Ampel) több színben 3 frt 50 kr 18 frt 18 frt.	
Függő lámpa, felsúlyozva csigával kipróbálva, igen csinos 3 „ 50 „ — „ 100 „	

A fent jelzett cikkeken kívül nagy raktárt tartok chinai ezüstök-ből, DISZTÁRGYAK, ugyancsak erőszközöket husz évi jótállás mellett. Konyha berendezésekhez való minden kellekeket nagyválasztékban. Vendéglői és kávéházi berendezéseket (pontos méret) gyári árakkal. Alpaca erőszközöket, lálcákat kamat engedménnyel szállítok. Vidéki megrendeléseket előírás szerint a legpontosabban teljesítek, csomagolást nem számítok.

Menyasszonyi kelengye vidékre szállításánál a netaláni kárt megtérítem, a ládákat nem számítok.

Maradok tisztelettel

Ifj. PÁJER JÓZSEF.

5—12

Alulírott nál saját termesztésű, arankamentes, idegen magvaktól szépen tisztított

még 5 mm.

LÓHERMAG

eladó.

A föltétlen arankamentességért teljes jótállást vállallok, mert lóherém nem tiszt-

titás útján lett arankamentessé, hanem abban

EREDETILEG NEM TERMETT ARANKA

és így a Kereskedésekben összevásárolt árak fölött föltétlen előnyben van, másféle fűmagvaktól pedig teljesen megtisztított.

BÖLÖNI SÁNDOR

Szilágy-Somlyón.